

МАРКАЗИ МИЛЛИИ ТЕСТИИ НАЗДИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ТЕСТИРОВАНИЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТЕ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН

ИМТИҲОНҲОИ МАРКАЗОНИДАИ ДОХИЛШАВӢ – НИЗОМИ АРЗӢБИИ ОБЪЕКТИВИИ ДОНИШИ ХОНАНДАГОН

Савзалӣ Ҷаъфаров

*Муовини якуми директори Маркази миллии тестии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон*

МАҚСАД ВА ВАЗИФАҲОИ АСОСИИ МАРКАЗ

- таъмини арзёбии объективӣ, шаффоф ва одилонаи дониши докталабон, баробарҳуқуқии онҳо барои дарёфти таҳсилоти миёнаю олии касбӣ;
- гузаронидани пажӯҳишҳо ва арзёбии сатҳи дониши хонандагони муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоӣ, умумии асосӣ ва миёнаи умумӣ тавассути тестгузаронӣ.
- ташкил ва гузаронидани имтиҳонҳои марказонидаи дохилшавӣ (ИМД) ба муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон (МТТМОК ҚТ);
- тақсимои докталабон ба МТТМОК ҚТ дар асоси натиҷаҳои ИМД;
- ташкили мониторинг ва арзёбии сифати таҳсилот ва иштирок дар барномаҳои байналмилалӣ арзёбии дониши хонандагон.

МАЪЛУМОТИ УМУМӢ ОИД БА ИМД

- ИМД низоми қабули донишҷӯён ба МТТМОК ҶТ ва филиалҳои донишгоҳу донишқадаҳои Федератсияи Россия дар Тоҷикистон аст, ки бо мақсади арзёбии воқеӣ ва одилонаи донишу маҳорати доғталабон ва тақсимои онҳо ба муассисаҳои таълимӣ роҳандозӣ шудааст.
- ИМД низоми даврӣ аст, ки аз соли 2014 тавассути Маркази миллии тести назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (Марказ) ба роҳ монда шудааст. Дар раванди ИМД аз восита ва технологияи муосир васеъ истифода карда мешавад, ки ин аз байн бурдани таъсири омилҳои инсониро дар ҳамаи раванду марҳалаҳо таъмин менамояд.
- Шароити имкони мусоид фароҳам овардани Марказ ба доғталабон барои дастрасии баробар ба таҳсилот, шаффофу одилона баргузор гардидани ИМД дар солҳои 2014-2016 бо вар ва эҳтироми мардумро ба низомии мазкур афзуд.

ЗАРУРАТИ ҶОРИ НАМУДАНИ НИЗОМИ ИМД

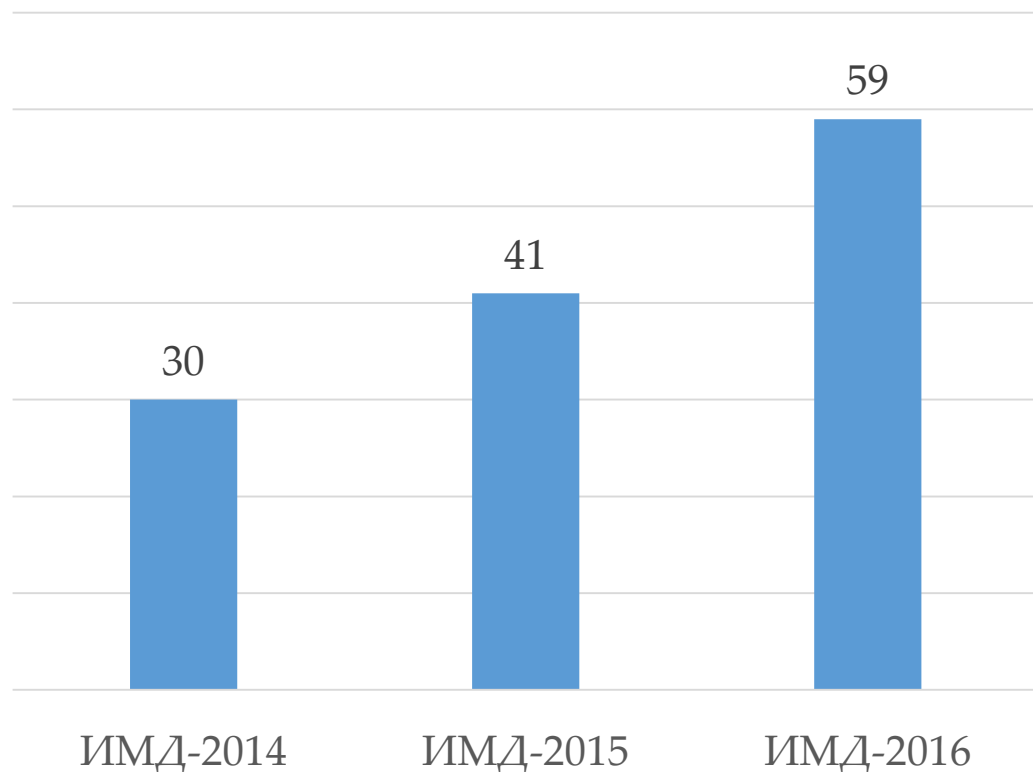
- Дар муқоиса бо тамоюли ҷаҳонӣ куҳна гардидани низоми анъанавии қабули донишҷӯён.
- Набудани таъсири баргаштӣ (feedback) байни омодаسازیи хатмкунандагон ба имтиҳонҳои дохилшавӣ ва натиҷаҳои дохилшавии онҳо ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ.
- Мавҷуд набудани тартиби ягонаи қабули донишҷӯён дар асоси принципҳои шаффофият, арзёбии одилонаи дониш ва дастёбии баробар ба таҳсилот.
- Набудани қоидаҳои ягонаи ташкил ва гузаронидани имтиҳонҳо ва талаботи умумӣ барои таъмини баробарҳуқуқии довтолабон...

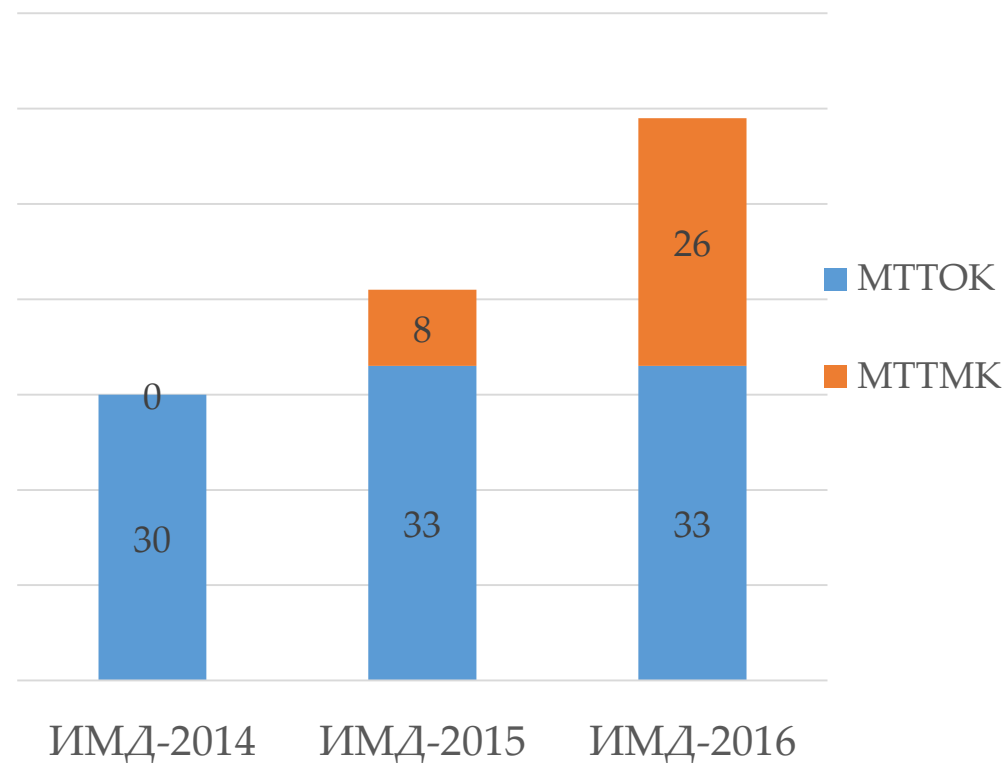
МУАССИСАҶОИ ТАЪЛИМИИ БА НИЗОМИ ИМД ДОХИЛШУДА ДАР

СОЛҶОИ 2014-2016

Шумораи муассисаҷои таълимии ба
низоми ИМД дохилбуда

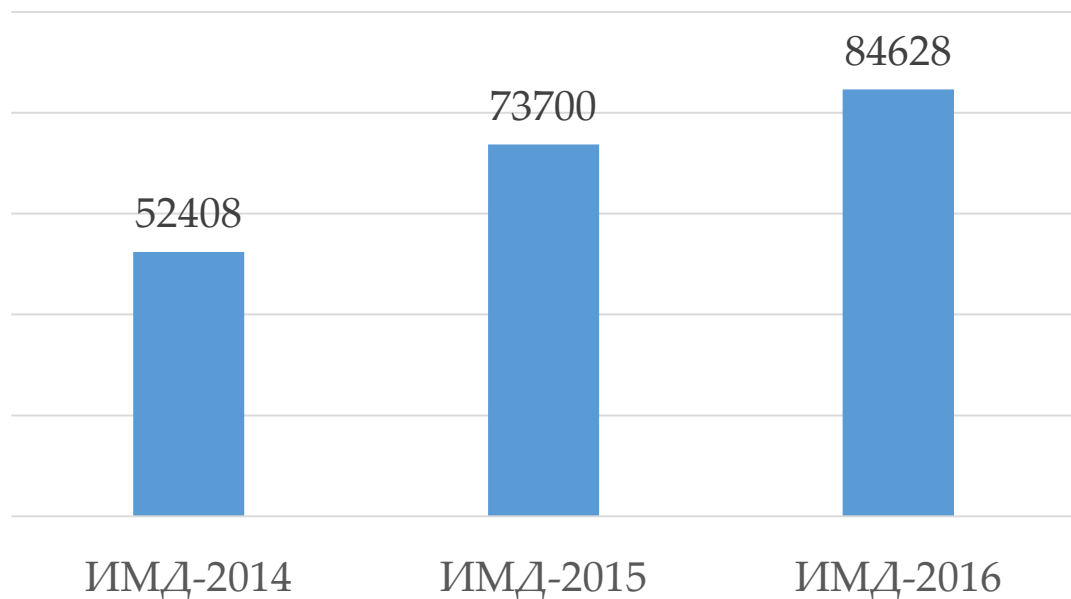
МТТОК ва МТТМК

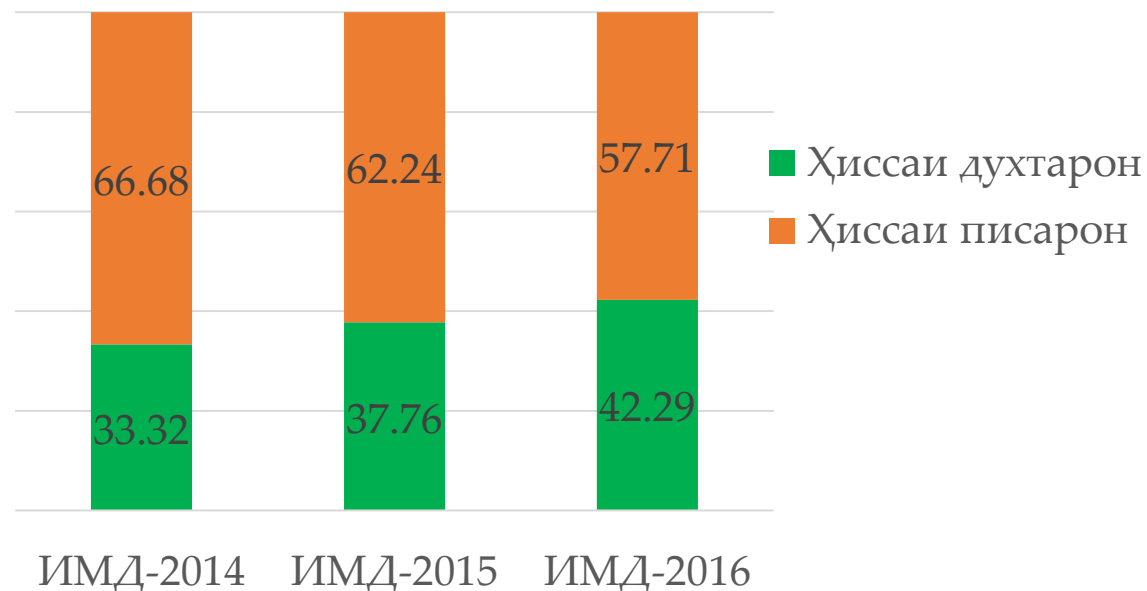
ШУМОРАИ ДОВТАЛАБОНИ ИМД ДАР СОЛҲОИ 2015 ВА 2016

Шумораи довтолабони азқайдгузашта

Шумораи довтолабон дар соли 2016 нисбат ба соли 2015 10928 нафар (14,83 %) ва нисбат ба соли 2014 32220 нафар (61,48 %) зиёд аст.

Ҳиссаи духтарон ва писарон дар ИМД вобаста ба солҳои 2014-2016

Ҳиссаи духтароне, ки барои иштирок дар ИМД аз қайд мегузаранд, сол аз сол афзоиш ёфта истодааст.

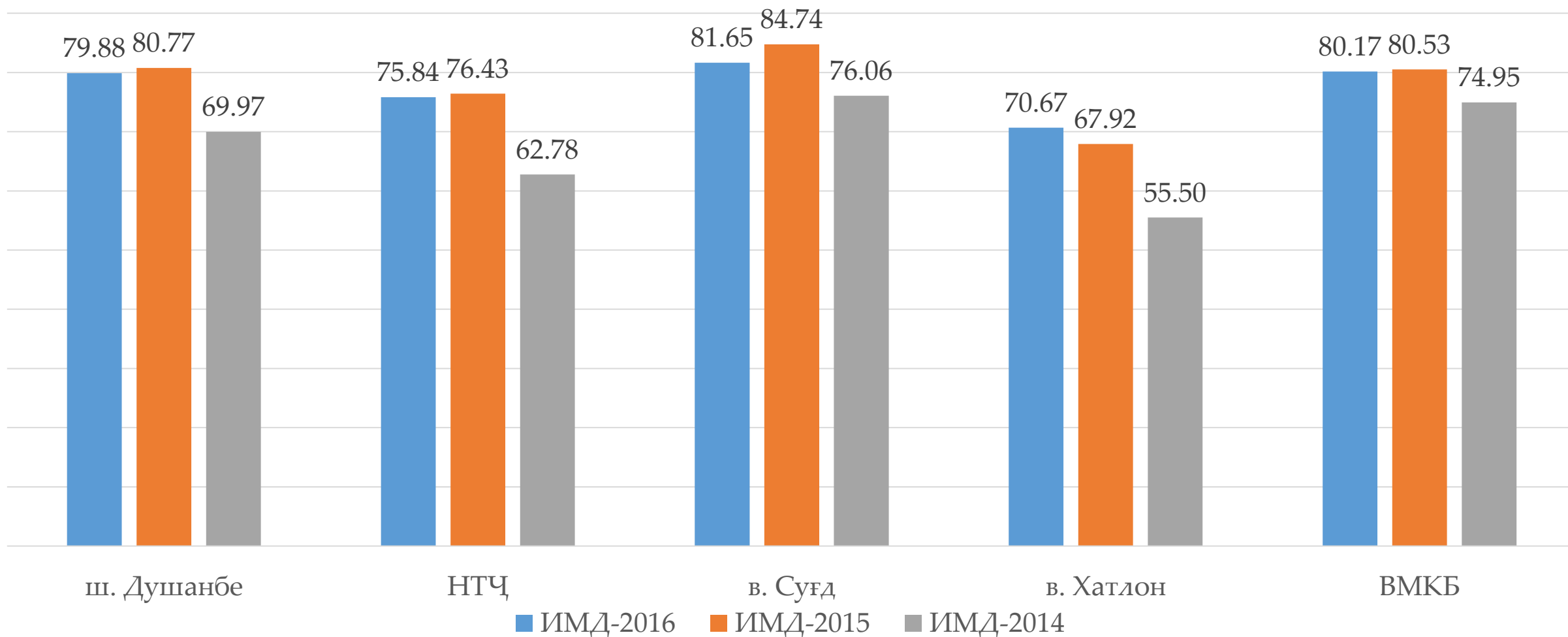

АЗ БАҚАЙДГИРӢ ТО ТАҚСИМОТ ДАР ИМД (солҳои 2014-2016, минтақаҳо)

Р/Т	Минтақаҳо	Сол	Аз қайд гузаштанд	Дар имтиҳонҳо иштирок карданд		Ба тақсимот роҳ ёфтанд		Тақсимот шуданд	
				нафар	фоиз	нафар	фоиз	нафар	фоиз
1.	ш. Душанбе	2016	12010	11530	96,00	9210	79,88	7807	84,77
		2015	9009	8550	94,91	6906	80,77	5451	78,93
		2014	6044	5641	93,33	3947	69,97	3583	90,78
2.	НТҶ	2016	13848	13023	94,04	9876	75,84	8514	86,21
		2015	12367	11347	91,75	8673	76,43	6609	76,2
		2014	9133	8146	89,19	5114	62,78	4675	91,42
3.	в. Суғд	2016	21094	19730	93,53	16110	81,65	13904	86,31
		2015	18309	16887	92,23	14310	84,74	11592	81,01
		2014	13096	11793	90,05	8970	76,06	8350	93,09
4.	в. Хатлон	2016	34502	31150	90,28	22013	70,67	18560	84,31
		2015	30887	27171	87,97	18454	67,92	14265	77,3
		2014	21796	18260	83,78	10135	55,5	9215	90,92
5.	ВМКБ	2016	3125	2849	91,17	2284	80,17	1867	81,74
		2015	3100	2805	90,48	2259	80,53	1748	77,38
		2014	2333	2064	88,47	1547	74,95	1447	93,54
6.	Дигар (хориҷи кишвар)	2016	49	45	91,84	40	88,89	35	87,50
		2015	28	15	53,57	12	80	7	58,33
		2014	6	5	83,33	3	60	2	66,67
ҶАМАӢИ		2016	84628	78327	92,55	59533	76,01	50687	85,14
		2015	73700	66775	90,6	50614	75,8	39672	78,38
		2014	52408	45909	87,6	29716	64,73	27272	91,78

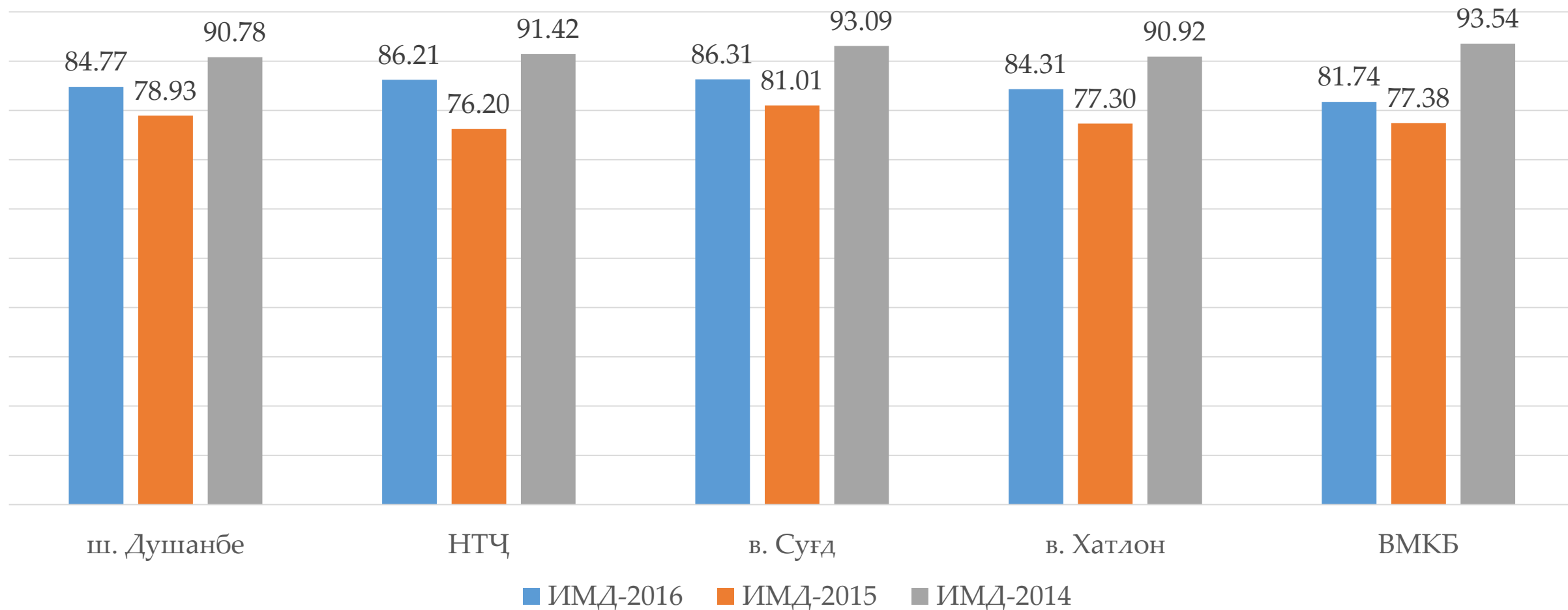
Ҳиссаи довталабони холҳои гузаришро соҳибшуда аз шумораи довталабони дар имтиҳонҳо иштироккарда аз рӯи минтақаҳо

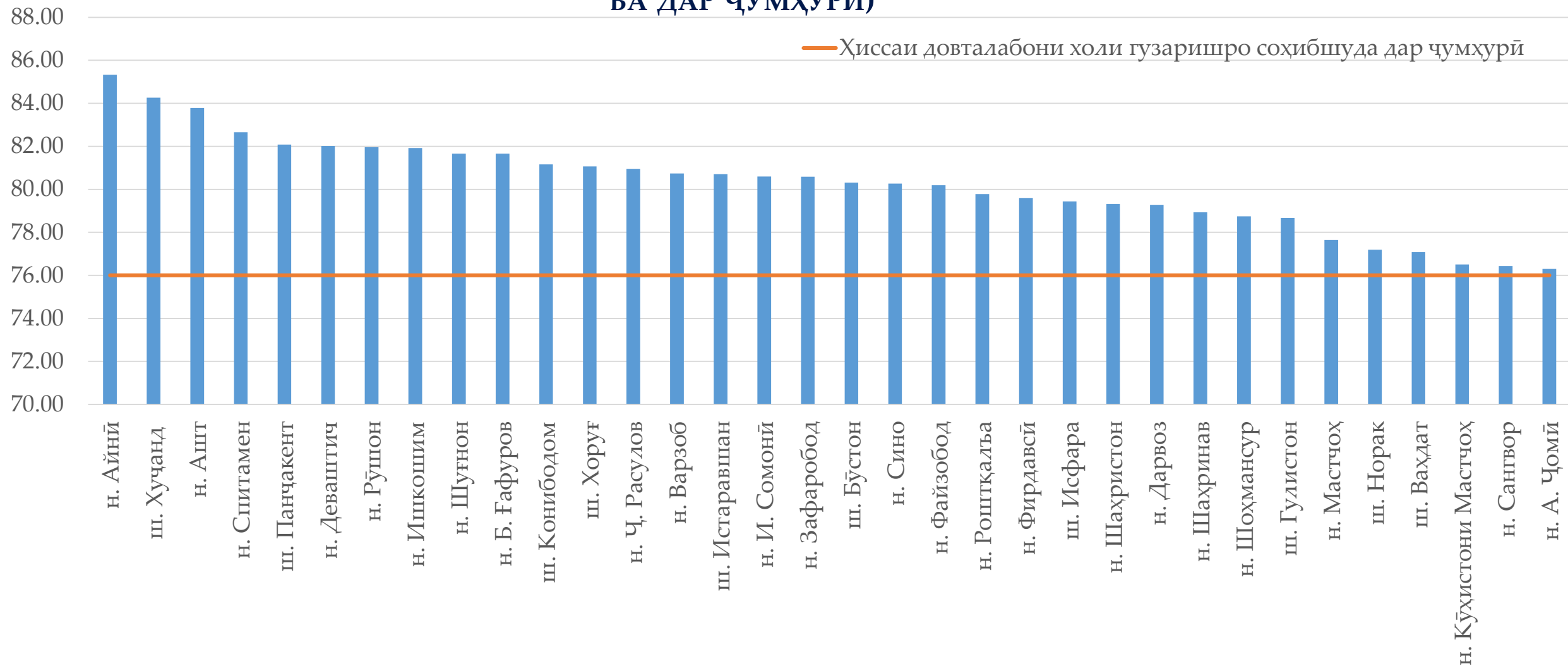

Ҳиссаи довтолабони дар озмуни тақсимот муваффақгардида аз шумораи довтолабони холҳои гузаришро соҳибшуда аз рӯи минтақаҳо

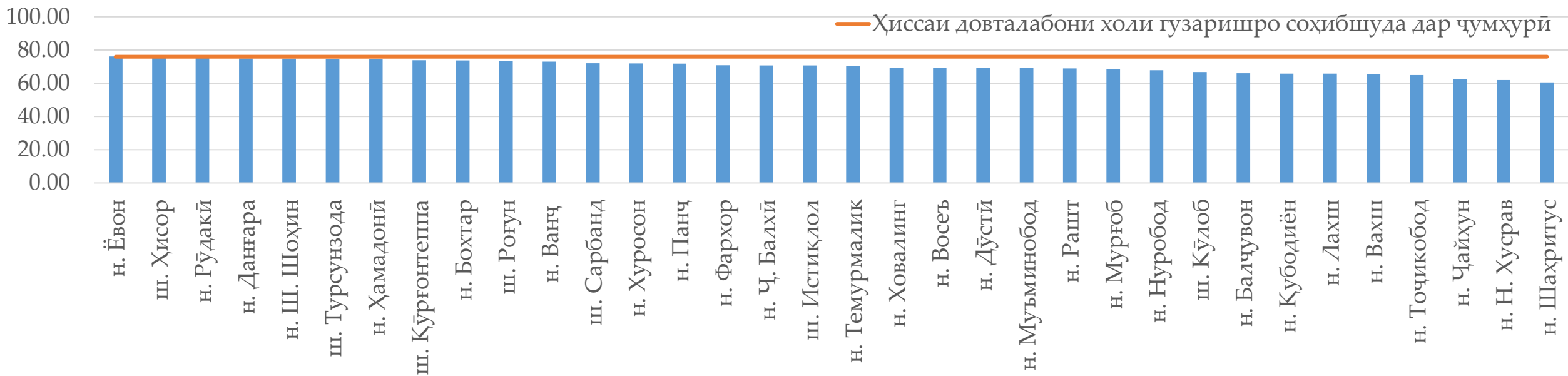

ҲИССАИ ДОВТАЛАБОНИ БА ОЗМУНИ ТАҚСИМОТ РОҶЁФТА ДАР ИМД-2016 (АЗ РҶИИ ШАҲРУ НОҲИЯҶО
 ВА ДАР ҶУМҲУРӢ)

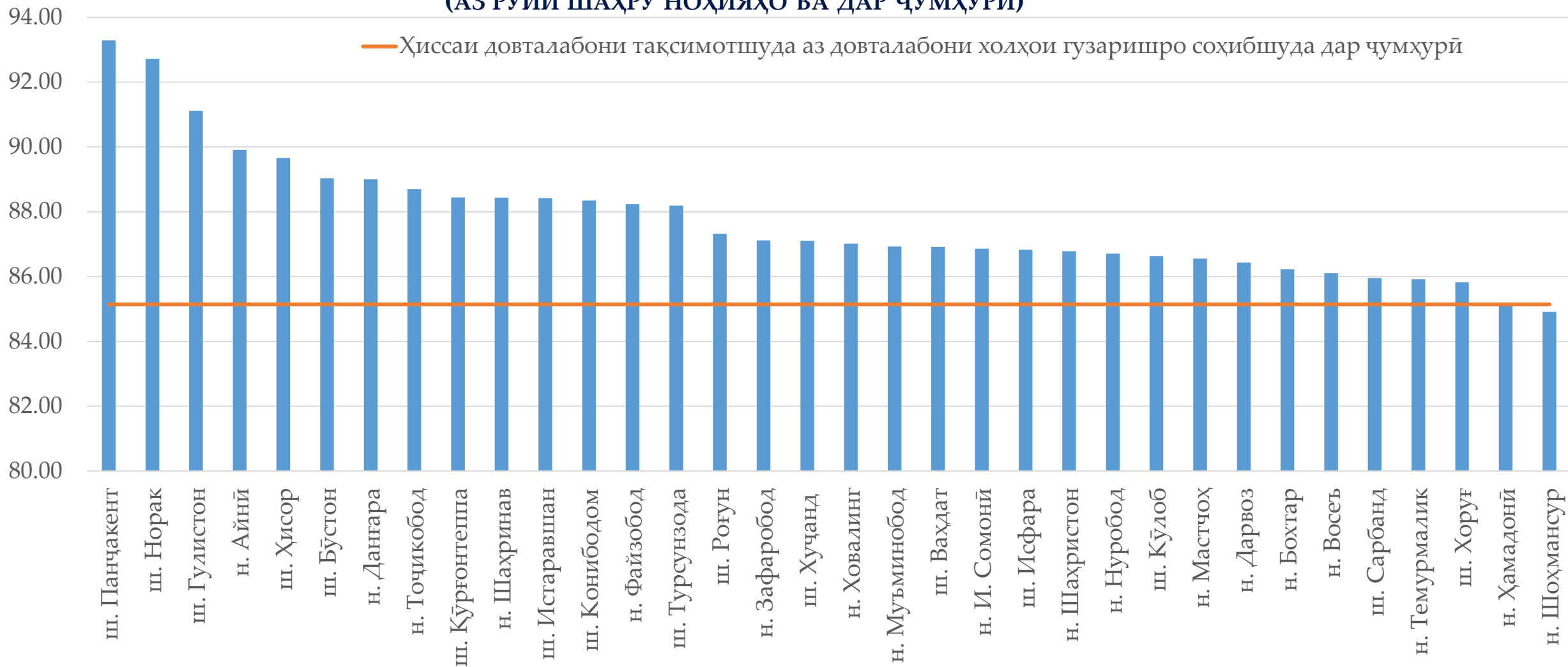
ҲИССАИ ДОВТАЛАБОНИ БА ОЗМУНИ ТАҚСИМОТ РОҶЁФТА ДАР ИМД-2016 (АЗ РҶӢИ ШАҲРУ НОҲИЯҶО
ВА ДАР ҶУМҲУРӢ)

ҲИССАИ ДОВТАЛАБОНИ ТАҚСИМОТШУДА АЗ ДОВТАЛАБОНИ ХОЛҲОИ ГУЗАРИШРО СОҲИБШУДА ДАР ИМД-2016

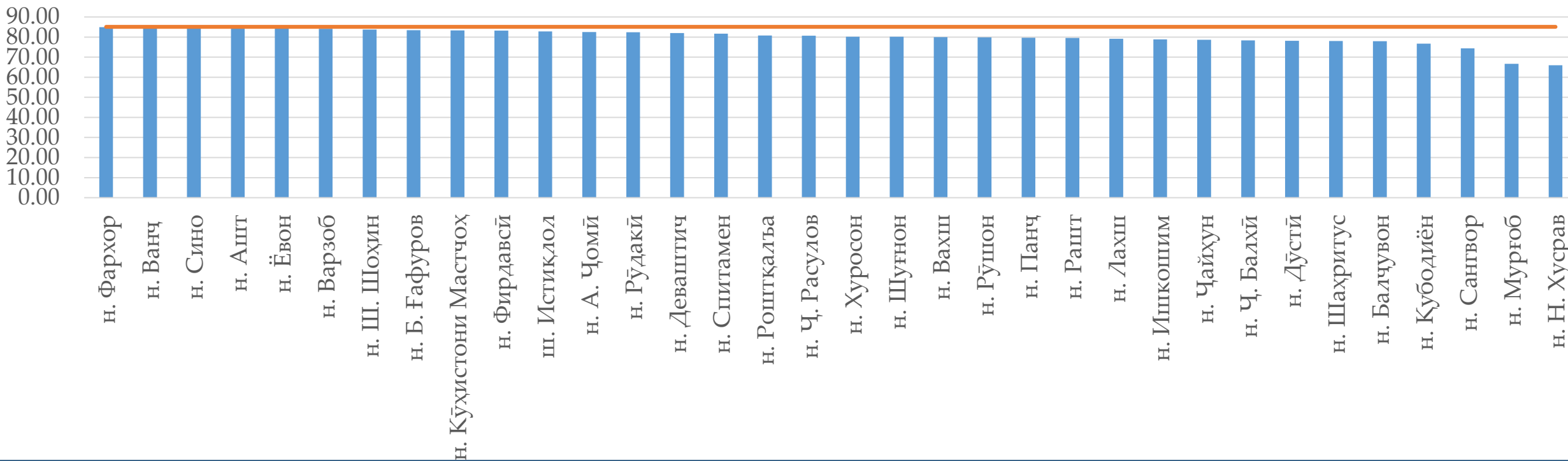
(АЗ РҶИИ ШАҲРУ НОҲИЯҲО ВА ДАР ҶУМҲУРӢ)

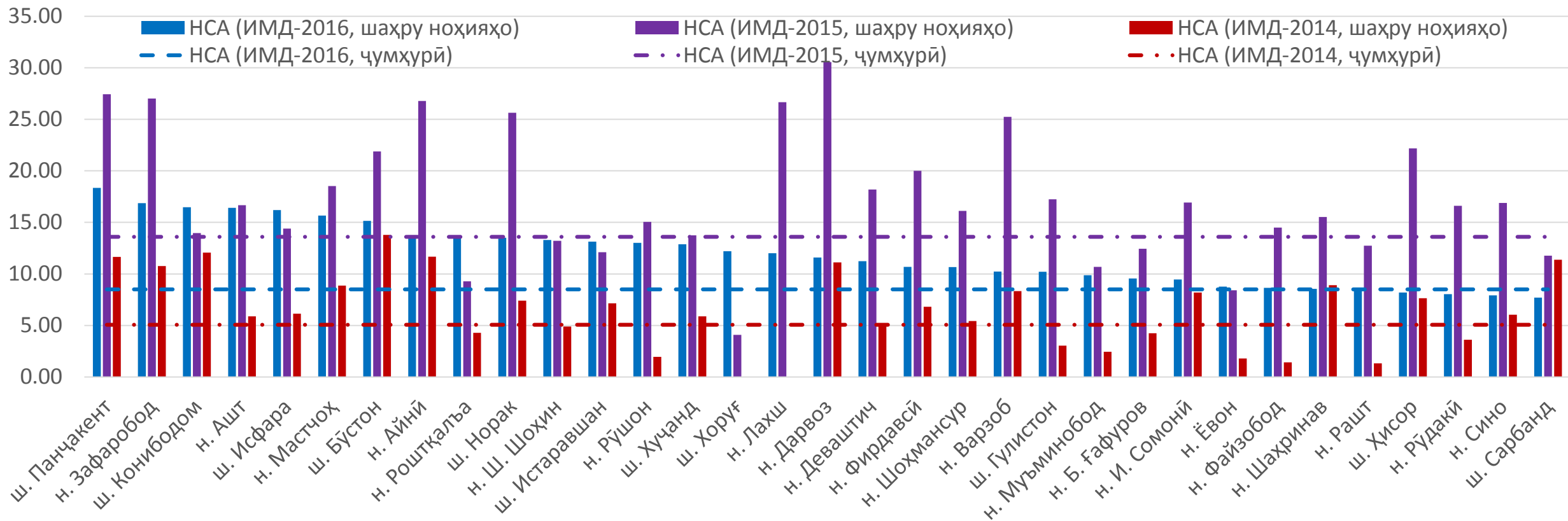
ҶИССАИ ДОВТАЛАБОНИ ТАҚСИМОТШУДА АЗ ДОВТАЛАБОНИ ХОЛҲОИ ГУЗАРИШРО СОҲИБШУДА ДАР ИМД-2016
(АЗ РҶИИ ШАҲРУ НОҲИЯҲО ВА ДАР ҶУМҲУРӢ)

— Ҷиссаи довталабони тақсимотшуда аз довталабони холҳои гузаришро соҳибшуда дар ҷумҳурӣ

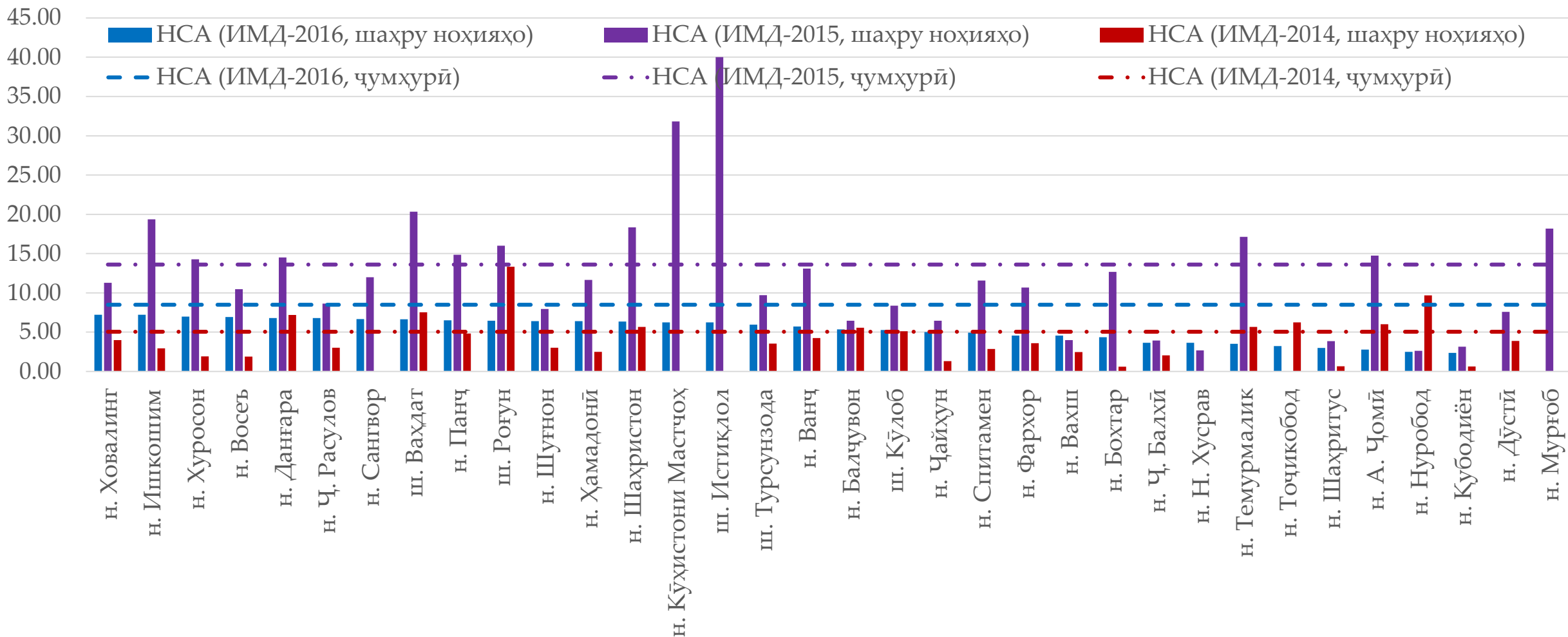

НИШОНДИҲАНДАИ СИФАТИ АЗХУДКУНӢ (НСА) АЗ СУБТЕСТИ ТАЪРИХИ ҚИСМИ Б-И КЛАСТЕРИ 3-ЮМ
(ҲИССАИ ДОВТАЛАБОНИ АЗ 21 TO 40 ХОЛРО СОҲИБГАРДИДА)

НИШОНДИҲАНДАИ СИФАТИ АЗХУДКУНӢ (НСА) АЗ СУБТЕСТИ ТАЪРИХИ ҚИСМИ Б-И КЛАСТЕРИ 3-ЮМ
(ҲИССАИ ДОВТАЛАБОНИ АЗ 21 TO 40 ХОЛРО СОҲИБГАРДИДА)

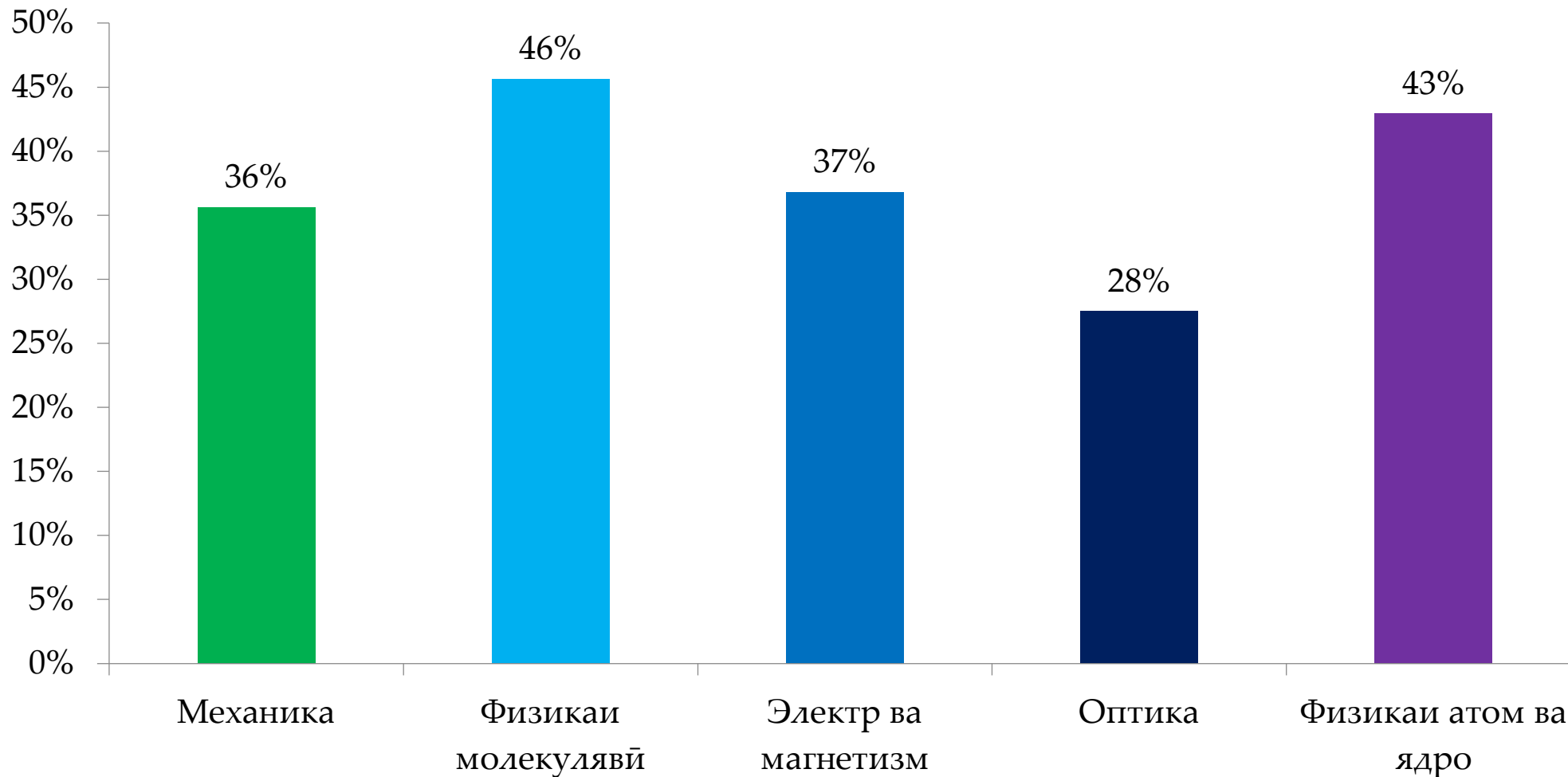
Матритсаи субтести физикаи қисми Б (имтиҳони ихтисос)

№ т/р	Мавзӯъҳо	Дониш	Малакаю маҳорат		% (a)
			дар шароитҳои стандартӣ	дар шароитҳои ғайристандартӣ	
1	Механика				31±2%
2	Физикаи молекулавӣ				14±2%
3	Электр ва магнетизм				36±2%
4	Оптика				12±2%
5	Физикаи атом ва ядро				7±2%
% (b)	Ҷамагӣ	55±2%	36±2%	9±2%	100%

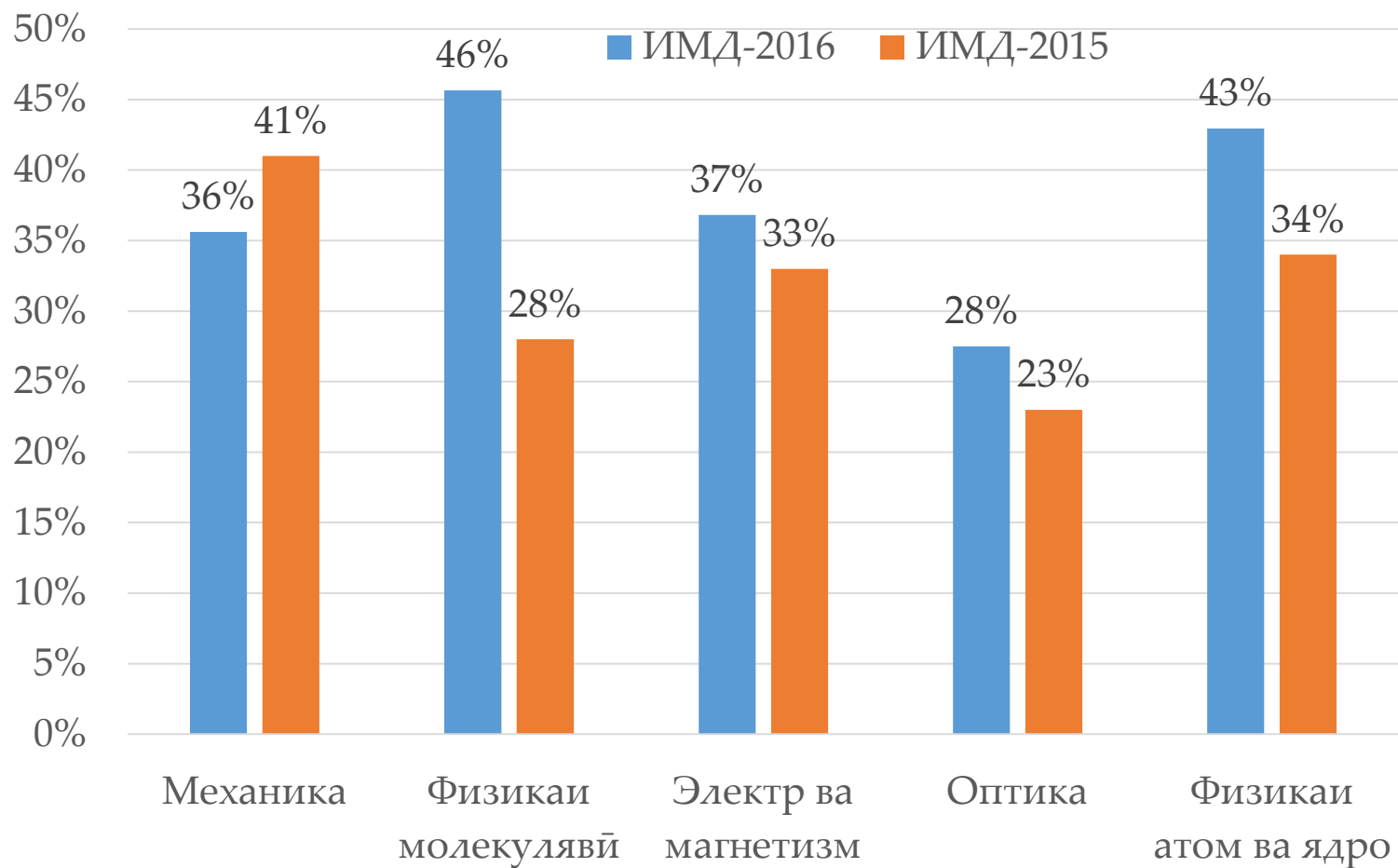

Натиҷаи дастоварди довтолабони гурӯҳи ихтисосҳои 5-ум аз субтести физикаи қисми Б (имтиҳони ихтисос) аз рӯи бахшҳои матритсаи тест

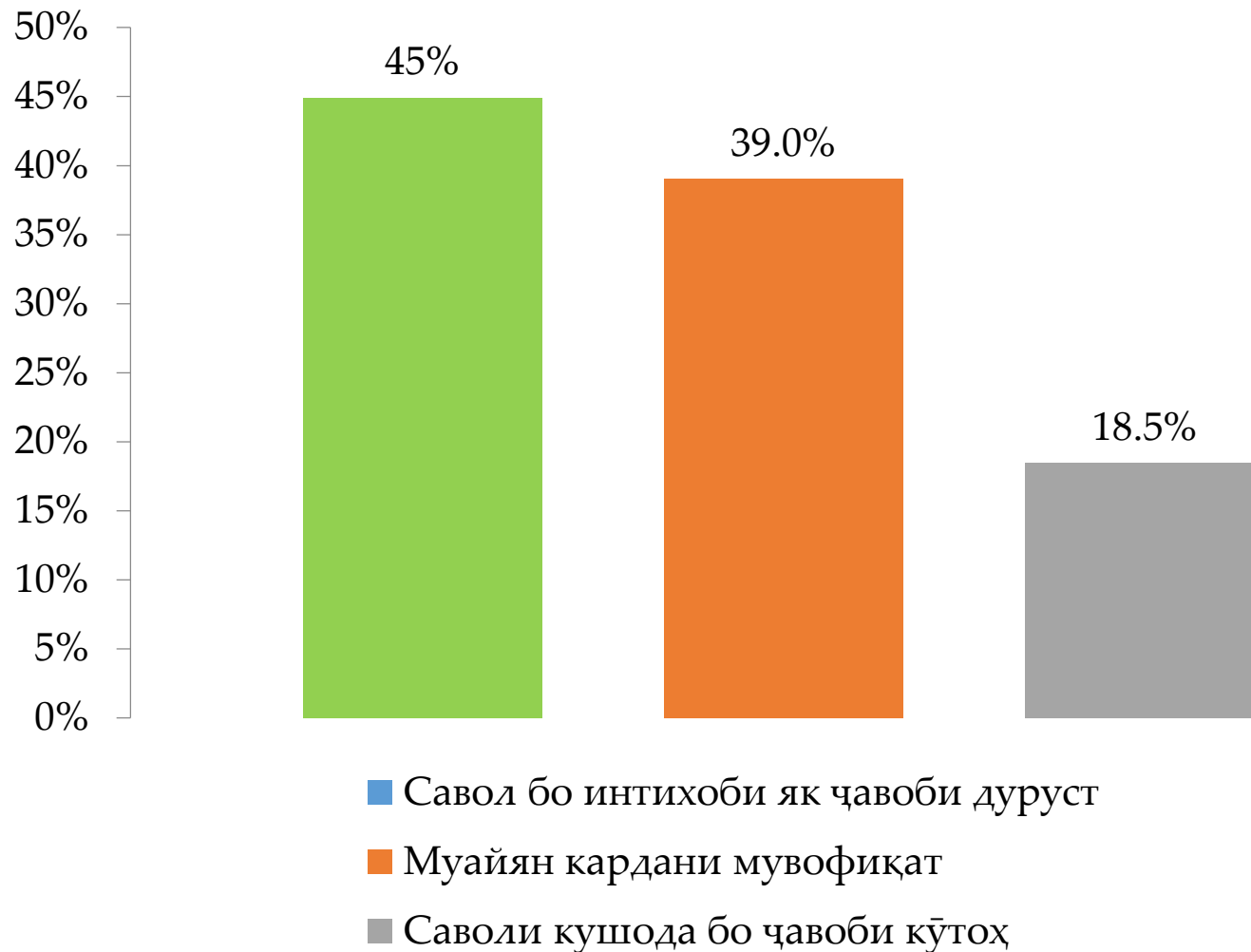

Натиҷаи дастоварди довтолабони гурӯҳи ихтисосҳои 5-ум аз субтести физикаи қисми Б (имтиҳони ихтисос) аз рӯи бахшҳои матритсаи тест дар ИМД-2016 ва ИМД-2015

Натиҷаи дастоварди довталабони гурӯҳи ихтисосҳои 5-ум аз субтести физикаи қисми Б (имтиҳони ихтисос) вобаста аз навъи саволу масъала

МУШКИЛОТ

- Паст будани сатҳи дониши докталабон аз аксари фанҳои имтиҳонӣ.
- Интиҳоби нодурусти ихтисосҳо аз тарафи докталабон.
- Нодуруст муайян кардани бартари интиҳоб.

ПЕШНИҲОДҲО

- Дар асоси натиҷаи таҳлилҳои ИМД-2016 андешидани чораҳои зарурӣ барои беҳтар гардонидани таълими фанҳо ва фароҳам овардани шароит барои омодагии хатмкунандагон ба имтиҳонҳо.
- Ба роҳ мондани машғулиятҳои махсус барои интихоби касбу ихтисос дар муассисаҳои таълимӣ.
- Ҳамкорӣ кардан бо кормандони Марказ барои дар сатҳи зарурӣ ба роҳ мондани семинарҳо оид ба интихоби касб ва тарзи дурусти интихоби ихтисосҳо дар вақти бақайдгирӣ.
- Ҷалби бештари падару модарони хатмкунандагони муассисаҳои таълимӣ барои иштирок дар рафти вохӯриҳо.

НАҚШАҲОИ МИНБАЪДА ДАР ДОИРАИ ИМД

- Таҳкими корҳо дар самти иттилоърасонӣ дар ҳамкорӣ бо Вазорати маориф ва илм барои таъмини шаффофияти раванду марҳалаҳои ИМД.
- Такмили санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи равандҳои гуногуни ИМД.
- Доир намудани озмоиши калон ҷиҳати омодагӣ барои ворид намудани кори хаттӣ (эссе) дар низоми ИМД дар соли 2018.
- Ба роҳ мондани тестгузарониҳои онлайн барои санҷиши сатҳи дониши хоҳишмандон.
- Иштирок дар арзёбиҳои миллию байналмилалӣ дониши хонандагон аст.

НАҚШАҲОИ МИНБАЪДА ДАР ДОИРАИ ИМД

- Таҳкими корҳо дар самти иттилоърасонӣ дар ҳамкорӣ бо Вазорати маориф ва илм барои таъмини шаффофияти раванду марҳалаҳои ИМД.
- Такмили санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи равандҳои гуногуни ИМД.
- Доир намудани озмоиши калон ҷиҳати омодагӣ барои ворид намудани кори хаттӣ (эссе) дар низоми ИМД дар соли 2018.
- Ба роҳ мондани тестгузарониҳои онлайн барои санҷиши сатҳи дониши хоҳишмандон.
- Иштирок дар арзёбиҳои миллию байналмилалӣ дониши хонандагон аст.

НАТИҶАИ РОҶАНДОЗИИ НИЗОМИ ИМД

- Заминаи моддию техникии Марказ барои баргузори ИМД таъмин гардид.
- Марказ барои дар миқёси калон баргузор кардани арзёбиҳои дониш дорони иқтисодии кадрӣ кофӣ аст.
- Низомии таҳияшудаи ИМД боэътимод буда, дар асоси принсипҳои шаффофият, арзёбии одилонаи дониши доғталабон ва таъмини дастрасии баробар ба таҳсилот тарҳрезӣ гардид.
- Механизми истифодаи абзори ягона барои арзёбии дониши доғталабон дар низомии ИМД таҳия гардид.
- Истифодаи тестҳои стандартишуда ва боэътибор, ки дар асоси назарияи тестҳо таҳия гардидааст.
- Беҳбудсозии дастрасӣ ба таҳсилоти олиии касбӣ, аз ҷумла барои духтарон.

БАРОИ ДИҚҚАТАТОН ТАШАККУР!